

<https://doi.org/10.30836/igs.1025-6814.2020.3.206869>
УДК 55 (092)

М.М. ПАВЛУНЬ, Л.В. ГЕНЕРАЛОВА

Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, Україна,
E-mail: mykola.pavlun@gmail.com, heneralova.larisa@gmail.com

**КЛАСИЧНЕ УНАОЧНЕННЯ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВИХ
ЗВ'ЯЗКІВ ПРИКЛАДНИХ ГЕОЛОГОЗНІМАЛЬНИХ
РОБІТ І НОВІТНІХ НАУКОВИХ ІДЕОЛОГЕМ
(пам'яті Віталія Опанасовича Ващенка)**

Віталій Опанасович Ващенко належить до тієї когорти геологів-практиків, яких вирізняють різнобічні геологічні і загальноосвітні знання, широкий світогляд, видатні організаторські здібності, хороша фізична підготовка, талант журналіста й письменника, мислення детектива. Всі хисти начальник Геологозйомочної партії Львівської геологорозвідувальної експедиції ДП «Західукргеологія» Віталій Опанасович спрямовував на створення і опис геологічних карт різного масштабу для Карпатського і Волино-Подільського регіонів Західної України. Значну роль дослідник відіграв у створенні низки карт нової серії Держгеолкарта–200. Уся діяльність Віталія Опанасовича скерована на примноження слави геологічної науки України. У співпраці з відомими науковцями і практиками В.О. Ващенко знаходив геологічні індикатори геодинамічних обстановок структурно-фаціальних одиниць, речовинно-просторовий аналіз яких дав змогу однозначно стверджувати, що Карпатська складчаста споруда вирізняється яскраво вираженою покривною будовою. Багато сил він віддав вивченню геологічних пам'яток України, є одним із співавторів цього багатотомного видання. З 1961 року все своє життя до останніх днів В.О. Ващенко присвятив геологічній зйомці, створенню геологічних карт, які слугували надійною основою для відкриття родовищ і визначали напрямки розвитку геологорозвідувальної галузі. Серед чисельних нагород і відзнак Віталія Опанасовича Ващенка: медаль ім. В.І. Лучицького, звання «Почесний розвідник надр України», Почесна грамота Державної геологічної служби, Золотий нагрудний знак та медаль «За заслуги» Спілки геологів України, Почесна грамота Верховної Ради України. Головною життєвою відзнакою його геологічного життя є безумовний авторитет і повага колег та друзів.

Ключові слова: Віталій Ващенко; геолог-практик; геологічні карти; геологічна зйомка; Карпатська складчаста споруда.

23 березня 2020 р. від нас пішов Віталій Опанасович Ващенко, начальник Геологозйомочної партії Львівської геологорозвідувальної експедиції ДП «Західукргеологія».

Це величезна втрата для української геології.

Віталій Ващенко народився 6 квітня 1938 р. в Харкові у родині викладача кафедри еконо-

мічної географії Харківського університету, згодом професора і завідувача кафедри економічної географії Львівського державного університету О.Т. Ващенка. Дитинство Віталія припало на роки Другої світової війни. В 1945 р. він вступив у середню чоловічу школу № 35 м. Львова, яку закінчив у 1955 р. В цей же рік

Цитування: Павлунь М.М., Генералова Л.В. Класичне унаочнення причинно-наслідкових зв'язків прикладних геологознімальних робіт і новітніх наукових ідеологем (пам'яті Віталія Опанасовича Ващенка). *Геологічний журнал*. 2020. № 3 (372). С. 81—91. <https://doi.org/10.30836/igs.1025-6814.2020.3.206869>

Citation: Pavlun' M.M., Heneralova L.V. Classical identification of causal-consequential relationships of applied geological surveys and the modern scientific ideologemes (in memory of Vitaly Opanasovych Vashchenko). *Geological Journal (Ukraine)*, No. 3 (372), pp. 81–91. <https://doi.org/10.30836/igs.1025-6814.2020.3.206869>

Віталій Опанасович Ващенко, 1938—2020 рр.

Vitaly Opanasovych Vashchenko, 1938—2020

він розпочинає навчатися на геологічному факультеті Львівського державного університету імені Івана Франка. Під час навчання активно вивчає геологічні дисципліни, надаючи перевагу структурній геології, тектоніці і геоморфології, займається спортом. На молодого студента велике враження справили геологічні практики. Перша навчальна практика проходила в Карпатах. Студенти разом з викладачами доїжджали на потязі до пункту призначення і до наступного населеного пункту йшли пішки, виконуючи геологічний маршрут і спостереження. Друга навчальна геологознімальна практика відбувалась на полігоні в Гірському Криму в басейні р. Бодрак, який дотепер вважається хрестоматійним для студентів геологічних спеціальностей. Саме в Криму Віталій перший раз побачив море, відчув його велич і неосяжність та зацікавився геологічними процесами еволюції океанічних басейнів. Виробничі практики проходив у Забайкаллі, в Читинській області. Закінчив навчання в Львівському університеті В. Ващенко в 1960 р. за елітарною тоді спеціальністю «Геологічна зйомка та розшуки родовищ корисних копалин». Його вчителями були ушановані для сьогодення

молодих геологів вчені: Є.К. Лазаренко, М.П. Єрмаков, С.І. Субботін, В.Б. Порфір'єв, О.С. Вялов, Л.М. Кудрін, В.С. Соколов В. М. Козеренко, Д.П. Бобровник, Д.П. Резвой, Є.М. Лазько, Д.Й. Горжевський, О.Ф. Мушніков та ін. Віталій був одним з найдопитливіших студентів і вчився з великим бажанням і прагматичністю.

Після закінчення розпочав працювати у Львівській геологорозвідувальній експедиції тресту «Київгеологія» Мінгео України на посаді геолога, старшого геолога, пізніше — начальника загону, начальника партії. Спочатку він займався розшуками та розвідкою родовищ евапоритів Прикарпатського соленосного басейну, а згодом перейшов до підрозділу, що здійснював геологічну зйомку в Карпатах.

У 1961—1963 рр. Г.Д. Досин, В.О. Ващенко, Г.Г. Лютий на території аркушу М-34-XXX (Стрий) проводили комплексні геокартувальні роботи з польовим редагуванням та гідрогеологічну зйомку масштабу 1 : 200 000. Під час робіт було зібрано нові дані з геології, тектоніки, геоморфології, четвертинних утворень, корисних копалин, які і лягли в основу однієї з перших державних геологічних карт Української РСР Карпатської серії аркуш М-34-XXX (Стрий), виданої у 1970 році під керівництвом Г.Д. Досина — кваліфікованого карпатського геолога. Григорій Дмитрович у спілкуванні з молодим геологом В. Ващенком проявив талант наставника і спеціаліста. Їхні теплі дружні відносини пройшли випробовування часом. На початку ХХІ ст. кандидат геолого-мінералогічних наук Г.Д. Досин редагував неперевершено коректні Держгеолкарти, виконані В.О. Ващенком.

Упродовж 1963—1974 рр. Львівською геологорозвідувальною експедицією тресту «Київгеологія» та Комплексною тематичною партією тресту «Львівнафтогазрозвідка» у Карпатському регіоні та Передкарпатті виконувались комплексні роботи з геологічної зйомки масштабу 1 : 50 000. Їхніми керівниками були І.П. Мочалін, А.М. Денисевич, В.О. Ващенко, П.Г. Лазаренко, Л.С. Герасимов. Дослідження супроводжувались значним обсягом розшуково-картувального буріння і різноманітного опробовування. В ці роки Віталій Опанасович до тонкощів опановує польові геологічні картографувальні роботи, відточує майстерність керівника геологічної групи і стає лідером гео-

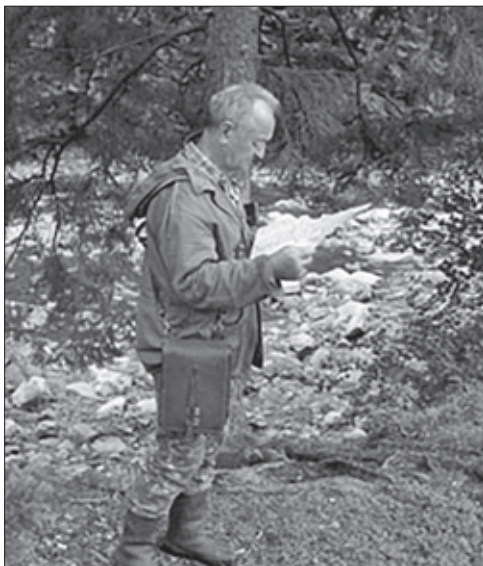
логічних і науково-прикладних досліджень Карпатської покривно-складчастої структури.

З 1978 р. В.О. Ващенко здійснює групову геологічну зйомку та геологічну зйомку на територіях, що охоплювали 2—5 аркушів масштабу 1 : 200 000 та 1 : 50 000. З середини 90-х років минулого століття починають домінувати роботи з геологічного довивчення масштабу 1 : 200 000 раніше закартованих територій (ГДП–200), з подальшим виданням Державної геологічної карти нового покоління. Ці геологічні дослідження є стрижневим напрямом робіт у регіональному вивченні території України. Вони мали відповідати новій концепції геологознімальних робіт і регіонального геологічного вивчення надр щодо створення багатofункціональної базової геологічної основи для господарювання країни за результатами глибокого опрацювання та переінтерпретації вже накопичених раніше геологічних, геофізичних та інших матеріалів з незначним обсягом додаткових робіт (Костенко, 2018). В.О. Ващенко є одним з піонерів цих досліджень в Карпатському регіоні і в Україні. Під його керівництвом виконані роботи по ГДП–200 аркушів М-35-XXXI (Чернівці) й L-35-II (Кимпулунг-Молдовенеск) [Ващенко та ін., 1998; Ващенко та ін., 2003] та М-35-XXV (Івано-Франківськ) (Ващенко та ін., 2005, 2007), які були видані як Державні геологічні карти України.

У матеріалах робіт до виданих аркушів узагальнено геологічний матеріал, в основі якого лежать результати геологічного довивчення площ, за 1993—1998 рр. В пояснювальних записках подається систематизований опис стратифікованих утворень, тектонічної будови та історії геологічного розвитку, корисних копалин та закономірностей їхнього поширення. В окремих розділах наводиться загальна характеристика геоморфологічної будови, гідрогеології та екологічного стану геологічного середовища, подаються переліки родовищ і проявів корисних копалин та геологічних пам'яток, відомих в межах території аркушів. Для аркушів Карпатської серії М-34-XXXVI (Хуст), L-34-VI (Бая-Маре), М-35-XXXI (Надвірна), L-35-I (Вішеу-Де-Сус), створених Б.І. Мацьківим та ін., В.О. Ващенко був експертом Науково-редакційної ради (НРР) Державної геологічної служби України. В 2015 р. підготовлена до видання Державна геологічна карта України мас-

штабу 1 : 200 000 аркуш М-35-XXVI (Чортків) Волино-Подільської серії, відповідальним виконавцем якої був В.О. Ващенко (Ващенко та ін., 2015). У 2020 р. карта і пояснювальна записка до неї мають вийти з друку (Ващенко та ін., 2020). Останнім часом Віталій Опанасович разом з колегами підготував до видання Державну геологічну карту аркуш М-34-XXX (Стрий) та пояснювальну записку до неї. Як бачимо, в опрацювання В.О. Ващенка потрапляють аркуші територій, в яких представлені різні структурно-фаціальні зони (одиниці) з відмінними стратиграфічними колонками, структурним планом, історією розвитку, металогенічною спеціалізацією (Ващенко *и др.*, 1965, 1968, 1973, 1978, 1985, 1992; Вишняков та ін., 2000; Гнилко, Ващенко, 2004).

Вимоги до Держгеолкарти-200 як геологічного документу багатоцільового призначення зумовлюють потребу в забезпеченні робіт фундаментальною науково-методичною базою. Важливими складовими таких робіт є поглиблені стратиграфічні та мікропалеонтологічні, тектонічні та структурні, геофізичні, петрологопетрографічні дослідження та їхня комплексна інтерпретація за використання геоінформаційних систем (ГІС). Фахово володіючи комплексними даними щодо геологічних досліджень, В.О. Ващенко дуже предметно опанував методи й програми геоінформаційного забезпечення, які використовуються при професійних роботах. Вони включали супровід щодо збирання інформації, обробки геологічних даних та комп'ютерну підготовку звітних матеріалів і матеріалів Держгеолкарти-200. Необхідно підкреслити, що Віталій Опанасович майстерно оволодів інформаційною системою *Mapinfo*, яка має набір засобів для створення і оформлення високоякісних геологічних карт на друк. Працюючи в авангарді геологічної науки України, В.О. Ващенко розумів актуальні завдання геологічних досліджень, які полягають у створенні цифрової геолого-інформаційної моделі досліджуваних територій. Ця модель, окрім власне картографічних складових, має містити первинний фактичний і фактографічний та інтерпретаційний матеріали. Саме це, на думку провідних спеціалістів, дає змогу налагодити актуалізацію усього комплексу обов'язкових картографічних матеріалів (Гейченко, 2012; Костенко, 2018). Разом з тим, з

В.О. Ващенко в маршруті. Басейн р. Прут, 2005 р.

V. Vashchenko in the field trip. Prut River basin, 2005

позицій «нової глобальної тектоніки» відбулось переосмислення відомих геологічних, геофізичних і геохімічних фактів та палеогеографічних реконструкцій. Принципова нова парадигма орієнтована на примат горизонтальних рухів над вертикальними при формуванні тектонічних структур Землі. В.О. Ващенко, займаючись нагальними проблемами геологічного знімання, уже давно звертав увагу на дані, які відігравали роль структурних і речовинних індикаторів різних геодинамічних обстановок. Для аналізу структурно-речовинних комплексів геолог залучає провідних фахівців країни і активно співпрацює з провідними геофізиками Державного геофізичного підприємства «Укргеофізика», Інституту геофізики імені С.І. Субботіна НАН України, системи Геопшук, УкрДГРІ, Національної акціонерної компанії «Надра України». Лабораторні дослідження (спектральні, спектроскопометричні, хімічні, мінералогічні) виконували лабораторії Львівської, Закарпатської ГРЕ та Кримського відділення УкрДГРІ. Для діагностики й уточнення віку за результатами мікрофауни і нанопланктону стратигенних утворень територій дослідження В.О. Ващенко співпрацює із спеціалістами Львівського відділення УкрДГРІ, Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Інституту геологічних наук НАН України. Співпраця з А.С. Андреевою-

Григорович (провідним науковим співробітником Інституту геологічних наук НАН України) дозволила провести кореляцію розрізів неогенових відкладів Зовнішніх Карпат, Передкарпатського прогину та підготувати роботу «Кореляція регіонарусів неогену Центрального і Східного Паратетису з Міжнародною стратиграфічною шкалою» (Андреева-Григорович та ін., 2008, 2011, 2012, 2013).

В.О. Ващенко зв'язували роки тривалої плідної роботи з провідним науковим спеціалістом Українського державного геологорозвідувального інституту С.С. Кругловим над складанням карти геологічної будови Кавказько-Кримсько-Карпатської області масштабу 1:1 000 000. В ініціативну групу розробників цієї карти входили геологи України, Росії та Грузії. Ця робота була складовим елементом проектів з регіонального вивчення надр і складання карт геологічного змісту, які виконувались в рамках діяльності Міжурядової ради країн СНД з розвідки, використання та охорони надр. Завдяки співпраці В.О. Ващенко з С.С. Кругловим і О.М. Гнилком було складено геологічну карту Українських Карпат нового покоління в масштабі 1:500 000. Під час роботи над нею враховано нові дані, отримані при геологічних дослідженнях регіону в останні роки.

В 1999—2001 рр. В.О. Ващенко разом з О.М. Гнилком, П.Ю. Лозиняком, В.В. Кузовенком вивчали нижньоміоценові соленосні моласові утворення Передкарпаття (Ващенко, Гнилко, 2003а, 2003б; Гнилко, Ващенко, 2003). Критична ревізія даних попередників та висновки щодо проведеної роботи відображені у звіті «Геологічна будова соленосної моласи Українського Передкарпаття» (Ващенко, Гнилко, 2001). Підсумки цього дослідження дають підстави вважати їх значущими для уточнення кореляційних побудов у стратиграфічній схемі неогенових утворень УМСК 1993 р. (Ващенко та ін., 2009).

Палеонтолого-стратиграфічні дослідження і виконання великомасштабної геологічної зйомки Придністров'я були предметом співробітництва із ст. науковим співробітником Інституту геологічних наук НАН України Л.І. Константином, у якому поєднувались наукові і прикладні завдання геологічного довивчення і складання Держгеолкарти-200 Придністерського Поділля. В них наголошувалось на ве-

ликій науковій та емпіричній значущості подільського розрізу загалом і вендської його частини зокрема та на необхідності спеціалізованих геохімічних, радіогеохронологічних, палеомагнітних та інших досліджень, пошуків нових місцезнаходжень фауни, які б забезпечували коректність висновків і співставлень.

У звітах і наукових працях В.О. Ващенко приділяється багато уваги геоморфологічним дослідженням і питанням четвертинної геології. Він вдумливо використовував в своїх дослідженнях та геологокартувальних роботах по Середньому Придністров'ю ідеї Г. Тейсейра, П.М. Цися, Й.Д. Гофштейна, М.Ф. Веклича.

В.О. Ващенко брав активну участь у науково-виробничих нарадах та геодинамічних школах геологів-зйомщиків України (Рівне, 2005; Світлодарск Донецької обл., 2003; база ГРЕ «Кривбасгеологія» та Криворізької КГП КП «Південукргеологія», Кривий Ріг, 2007; Миколаївка (Крим), 2010). На них приймалися доленосні рішення щодо пріоритетних досліджень для Держгеолслужби, висвітлювались головні результати та перспективи їхнього розвитку, піднімалися питання науково-методичного забезпечення регіональних геологознімальних робіт та робіт зі складання Держгеолкарти-200, розробки та впровадження комп'ютерних технологій у велико- та середньомасштабне картоскладання, картографування, картовидання. Серед проведених нарад варто відмітити Другу геодинамічну школу (7—14 вересня, 2004), яка ознайомила геологів-зйомщиків з новітніми методами геодинамічних досліджень, сучасними поглядами на геодинаміку Карпатської складчастої системи та прилеглих територій. В.О. Ващенко, разом зі своїми колегами Б.В. Мацьківим, М.Г. Приходьком та Д.Г. Пановим, віддав багато зусиль і часу розробці маршрутів та їхньому проведенні в Складчастих Карпатах, Передкарпатському і Закарпатському прогинах.

Впровадження нових для України видів регіональних геологічних робіт, зокрема, геологічного довивчення площ, групової геологічної зйомки, робота у Тектонічному комітеті, редколегії Держгеолкарти-200 та науково-редакційній раді Держгеолслужби виконувалась в плідній співпраці з видатним українським геологом і науковцем В'ячеславом Якимовичем Великановим.

Віталій Опанасович уособлював найкращі усталені в геології традиції об'єднання науки та практики. Геолог-практик, який мав величезний досвід проведення геологознімальних робіт, він багато часу приділяв науковим дослідженням. Його авторству належить багато науково-практичних звітів та суто наукових робіт.

Творчий доробок В.О. Ващенко завжди був актуальним і сміливим, натомість не завжди сприймався колегами однозначно, часто викликав бурхливі дискусії, але з часом і його ідеї блискуче були доведені практикою геологознімальних робіт.

В.О. Ващенко виконав низку геологознімальних робіт на території аркушів північних схилів Українських Карпат, які охоплюють структурно-фаціальні одиниці Зовнішніх Карпат, Передкарпатського прогину та Східноєвропейської платформи. В останні десятиліття він здебільшого займався геологічним довивченням територій аркушів масштабу 1:200 000 та підготовкою до видання та виданням комплекту карт нової серії Держгеолкарта-200. Це дало змогу значною мірою уточнити, а в окремих випадках по-новому вирішити питання геологічної будови, тектоніки, історії геологічного розвитку та по-іншому оцінити перспективи території на різні типи корисних копалин. При виконанні названих робіт було узагальнено наявні на момент написання звітів результати різновекторних геологічних досліджень. До речі, тут варто підкреслити, що за кількістю фондових звітів, написаних В.О. Ващенком у Львівській експедиції, він є незаперечним лідером.

Головний науковий і практичний доробок В.О. Ващенко можна згрупувати у такі позиції, які з різною детальністю декларуються у пояснювальних записках до виданих Державних геологічних карт. По-перше, у його роботах корінним чином помінялася ідеологічна основа (парадигма) інтерпретації тектоніки Карпатського регіону. В 60—70 роки ХХ ст. при складанні геологічних карт масштабу 1:200 000 та Державної геологічної карти Карпат використовували концепцію фіксизму. Вона була привнесена в регіон у перші повоєнні роки геологами московської школи під керівництвом О.О. Богданова. Матеріали детальних досліджень останніх десятиліть, особливо геологіч-

В.О. Ващенко на Другій геодинамічній школі для геологів-зйомщиків України, басейн р. Тиса, 2004 р.
V. Vashchenko in the Second Geodynamic School for geologists-surveyors of Ukraine, River Tisza basin

ні результати глибокого розшукового буріння на нафту і газ, дали підстави рішуче відмовитись від уявлень про примат вертикальних рухів над горизонтальними. На сьогоднішній день переважна більшість дослідників геології Карпатського регіону не мають сумнівів у тому, що Карпатська складчаста споруда вирізняється яскраво вираженою покривною будовою. Більше того, за сучасними уявленнями вся Карпатська складчаста система разом з нижньою моласою Передкарпаття (Бориславсько-Покутською і Самбірською зонами) утворюють гігантський алохтонний комплекс — мегапокрив, насунутий на передгір'я в північно-східному напрямку на десятки, а може й перші сотні кілометрів. Ці ідеї були взяті за основу при складанні державних геологічних карт нового покоління.

По-друге, за результатами багаторічних досліджень одержані принципово важливі нові дані із стратиграфії і седиментології Карпат та Передкарпаття, які суттєво змінили уявлення про умови осадконакопичення та історію формування регіону: помінялися погляди на стратиграфічне положення границі олігоцену і міоцену, встановлені олістостромові горизонти у

Карпатах і Передкарпатті, вивчаються різноманітні флішеві текстури як ознаки середовища седиментації осадових порід, виявлена роль турбідних потоків як важливого чинника формування флішевої ритмічності, значно поглибилась вивченість речовинного складу, поширення і фаціальних змін стратиграфічних комплексів і різновидів порід та палеонтологічна обґрунтованість віку окремих стратонів тощо. Детальне довивчення нижньоміоценової соленосної моласи, яке виконано в останні роки в Українському Передкарпатті, дало змогу запропонувати суттєві корективи до затвердженої стратиграфічної схеми цих утворень.

По-третє, суттєво змінилася інтерпретація геологічної будови рівнинної частини території Передкарпаття (аркуш М-35-XXV, М-35-XXX). Доведено, що давня Східноєвропейська платформа з південного заходу облямована молодією епіпалеозойською Західноєвропейською платформою зі складчастим палеозоем у фундаменті і мезозойським чохлам. На структурах Західноєвропейської платформи закладена в міоценову епоху Більче-Волицька (Зовнішня) зона Передкарпатського прогину, яка заповнена потужною верхньою моласою, сформована внаслідок руйнування Карпатської складчастої споруди, що насувалася з південного заходу.

По-четверте, на основі аналізу фактичних, головним чином бурових матеріалів і детальних геологічних побудов, В.О. Ващенко разом зі своїми колегами прийняли точку зору про визначну структуротвірну роль в межах Більче-Волицької зони передсередньобаденського (передтираського) рельєфу. Він сформований інтенсивною ерозійною діяльністю розгалуженої річкової системи з притаманними їй глибокими каньйоноподібними врізами в мезозойський і, частково, палеозойський цоколь. Раніше, на виданих картах, в тому числі і на Державній геологічній карті, складеній Н.Є. Стрільковою (аркуш М-35-XXV, 1972) за редакцією В.В. Глушка та геологічній карті В.І. Чулочнікова (аркуші М-35-XXXII, L-35-II, 1961), подібні структури трактувалися як грабени, що утворені складними комбінаціями вертикальних диз'юнктивних порушень. Варто зауважити, що деякі геологи і сьогодні притримуються такої точки зору.

По-п'яте, за останні десятиріччя кардинальним чином змінився баланс корисних копалин, поширених на території досліджуваних арку-

Печера Оптимістична. Навчально-виробнича практика за вибором кафедри студентів-мінералогів третього курсу. В.О. Ващенко праворуч. 1998 р.

Optymistychna Cave. Training for mineralogy students. V. Vashchenko is on the right. 1998

шів (зокрема М-35-XXV, М-35-XXXII, L-35-II): відкрито декілька значних за запасами сировини покладів нафти, низку невеликих родовищ газу, родовища калійних солей, самородної сірки, покращилось водопостачання великих населених пунктів за рахунок розвіданих підземних вод, виявлені родовища мінеральних вод з лікувальними властивостями, оцінені можливості відкриття нових родовищ і приросту запасів сировини важливих корисних копалин тощо.

В.О. Ващенко підсумовує: «Уже цей стислий виклад результатів досліджень і нових ідей, використаних під час польових робіт та переінтерпретації попереднього численного фактичного матеріалу згідно затверджених стратиграфічних схем при геологічному довивченні площі, стали підґрунтям для побудови геологічних карт нового покоління, які відповідають високим сучасним вимогам».

Багато сил і часу дослідник також віддав вивченню геологічних пам'яток України. Він є одним із співавторів багатотомного видання «Геологічні пам'ятки України» (Геологічні..., 2006). Найбільший внесок зроблений ним у першому томі, який охоплює об'єкти Карпатського регіону та Волино-Поділля (Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька, Чернівецька області). Крім геологічних пам'яток,

В.О. Ващенко підготував пізнавальні геологічні матеріали по геопарках. За опублікованою інформацією найрозробленішою є тема геопарку «Кам'янка». Це — природний комплекс долини р. Кам'янка, розташований у Сколівському районі Львівської області, який охоплює басейн цієї річки, що є правою притокою р. Опір, допливу р. Стрий. В.О. Ващенко детально розробив і геологічно мотивував геологічну трасу (маршрут) у геопарку «Кам'янка» Національного природного парку «Сколівські Бескиди» (Пилипчук та ін., 2014; Ващенко та ін., 2017; Ващенко та ін., 2019). Він розглядав його як геологічне ядро Зовнішньокарпатського низькогірсько-середньогірського регіонального екокоридору регіональної екологічної мережі Українських Карпат.

Віталій Ващенко був складною, неординарною, інтелектуальною, усебічно розвинутою і багатогранною людиною, яка активно цікавилась новим і незвіданим.

Незважаючи на величезний досвід і знання, він завжди був толерантним і простим у спілкуванні. Він вмів з великим терпінням і витримкою обговорювати найгостріші дискусійні питання. Під час польових робіт дуже доброзичливо і детально консультував молодих колег, жодним чином не показуючи свою перевагу, користувався заслуженим авторитетом, любов'ю і повагою. Був справжнім дослідни-

ком, який любив свою професію, повністю віддаючи себе роботі. “Геологія — це спосіб життя!” — повторював він.

В.О. Ващенко консультував викладачів університетів та брав участь у проведенні геологічних практик геологічного факультету Львівського університету. Завжди пропонував цікаві геологічні об’єкти та полігони. Близкучий оповідач, глибокий знавець геології, він цікаво проводив геологічні маршрути, навчаючи студентів і кристалізуючи в їх душах любов до природничих наук. Віталій Ващенко надавав допомогу студентам і аспірантам при написанні курсових, дипломних, магістерських та кандидатських робіт.

Віталій Опанасович любив і вмів гарно співати. В родині Ващенко народну пісню шанували, вона там завжди звучала. А ще усе життя Віталій займався спортом. Катався на ковзанах, лижах, велосипеді, плавав, бігав, грав у теніс. А головне — він ходив. Ходив у гори. Понад 60 разів В.О. Ващенко піднявся на найвищу вершину України — Говерлу. Був він на вершині і в рік святкування 100-літнього ювілею з Дня створення Державної геологічної служби України та 60-річчя ДП НАК «Надра України» «Західукргеологія».

Головний геолог ДП НАК «Надра України» «Західукргеологія» Д.Г. Панов у фейсбуці так

написав про В.О. Ващенко: “Майже 60 років життя віддано геології і роботі у Львівській експедиції — від розвідки Стебницького родовища калійних солей до створення сучасних геологічних карт Карпат, Передкарпаття, Волино-Поділля. З 1961 р. все своє життя до останніх днів він присвятив геологічній зйомці, створенню геологічних карт, які слугували надійною основою для відкриття родовищ і визначали напрями розвитку геологорозвідвальної галузі. Серед численних нагород і відзнак Віталія Ващенко: медаль ім. В.І. Лучицького, звання «Почесний розвідник надр України», Почесна грамота Державної геологічної служби, Золотий нагрудний знак та медаль «За заслуги» Спілки геологів України, Почесна грамота Верховної Ради України. Але головною життєвою відзнакою його геологічного життя є безумовний авторитет і повага колег, друзів.

Світла пам’ять про Віталія Опанасовича Ващенко як про Геолога, професіонала невичерпної енергії, творчу непересічну особистість, цікавого співрозмовника, надійного товариша, працелюбну, тактовну, доброзичливу людину, патріота геології України збережеться у пам’яті колег, учнів, друзів.

Щирі співчуття рідним!

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Андреева-Григоревич А.С., Ващенко В.О., Гнилко О.М., Кулянда М.Й., Трофимович Н.А. Про діахронність границь літостратиграфічних підрозділів неогенових відкладів Бориславсько-Покутського та Самбірського покривів Українського Прикарпаття. *Біостратиграфічні основи побудови стратиграфічних схем фанерозою України: Зб. наук. пр. Ін-ту геол. наук НАН України*. Київ, 2008. С. 199—204.
- Андреева-Григоревич А.С., Ващенко В.О., Гнилко О.М., Трофимович Н.А. Стратиграфія неогенових відкладів Українських Карпат та Передкарпаття. *Тектоніка і стратиграфія*. 2011. Вип. 28. С. 67—77.
- Андреева-Григоревич А.С., Гнилко О.М., Ващенко В.О., Іванік М.М., Маслун Н.В., Гнилко С.Р., Лемішко О.Д. Регіональна стратиграфічна схема палеогенових відкладів Українських Карпат — основа ефективних пошуків вуглеводнів. *Стан, проблеми та перспективи нафтогазової промисловості України: Міжнар. наук.-практ. конф., Борислав, 7—9 верес. 2012 р.: зб. тез доп.* Львів: Вид-во «Львівської політехніки», 2012. С. 41—42.
- Ващенко В.А., Лебедев А.А., Лебедева И.М. Геологическая карта масштаба 1:50 000, листы: М-35-122-Б;122-Г; 123-В; 135-А,Б. Львов, 1965. Фонды ЛГРЭ.
- Ващенко В.А., Лебедев А.А., Лебедева И.М., Мищенко А.П. Геологическая карта масштаба 1:50 000, листы М-35-110-В (Богородчаны), М-35-122-А (Надворная), М-35-122-Б (Ланчин), М-35-122-Г (Яблонов), М-35-123-В (Пистынь), М-35-135-А (Косов), М-35-135-Б (Берегомет). Киев, 1968. Фонды ЛГРЭ.
- Ващенко В.А., Лебедев А.А., Агеев В.Е. Геологическая карта масштаба 1:50 000, листы: М-35-134-Г;122-Г; 135-В; 135-А, Б. Львов, 1973. Фонды ЛГРЭ.
- Ващенко В.А., Агеев В.Е., Галенко В.Г. Отчет о групповой геологической съемке масштаба 1:50 000 листов М-35-123-Г, -124-А, Б, -136-А, Б, Г, Л-35-4-Б. Львов, 1978. Фонды ЛГРЭ.
- Ващенко В.А., Агеев В.Е., Шлапінский В.Е., Царненко П.Н., Дабагян Н.В., Бузяк И.П., Хильченко Н.М., Щербак А.А. Отчет о групповой съемке масштаба 1:50 000 территории листов М-35-133-А, Б; М-35-134-А, Б, В Иваново-Франковской и Закарпатской областей УССР за 1981—1985 гг. Львов, 1985. Фонды ЛГРЭ.

- Ващенко В.А., Поляннич Я.И., Турчинов И.И., Британ А.И. Геологическое строение и полезные ископаемые Среднего Приднестровья. Отчет по групповой геологической съемке и геологическому доизучению площади масштаба 1 : 50 000 с общими поисками, проведенными в 1987—1992 гг. Львов, 1992. Фонды ЛГРЭ.
- Ващенко В.О., Євтушко Т.Л., Британ А.И. Геологічна будова і корисні копалини аркушів М–35–XXXII (Чернівці), L–35–II (Кимпилунг–Молдовенеск). Звіт з геологічного довивчення площі масштабу 1:200 000 за 1993—1998. Львів, 1998. Фонди ЛГРЕ.
- Ващенко В.О., Гнилко О.М. Геологічна будова соленосної моласи Українського Передкарпаття. (Звіт по темі “Довивчення соленосної моласи Передкарпатського прогину” за 1999—2001 рр.). Львів, 2001. 62 с. Фонди ЛГРЕ.
- Ващенко В.О., Турчинова С.М., Турчинов І.І., Поліха Г.Г. Геологічна будова та корисні копалини території аркуша М–32–XXV (Івано-Франківськ). Звіт з геологічного довивчення площі масштабу 1:200 000 за 1999—2005. Львів, 2005. Фонди ЛГРЕ.
- Ващенко В.О., Андрєєва-Григорович А.С., Гнилко О.М., Трофимович Н.А. Літолого-фаціальний аналіз розрізів міоценових молас Бориславсько-Покутської та Самбірської структурно-фаціальних зон Передкарпатського прогину з метою модернізації стратиграфічної схеми. Львів, 2009. 216 с. Фонди ЛГРЕ.
- Ващенко В.О., Гнилко О.М. Про стратиграфію та седиментологічні особливості неогенових молас Бориславсько-Покутського та Самбірського покривів Українського Прикарпаття. *Геологія і геохімія горючих копалин*. 2003а. № 1. С. 87—101.
- Ващенко В.О., Гнилко О.М. Про стратиграфію соленосних молас Українського Прикарпаття. *Зб. наук. пр. УкрДГРІ*. 2003б. № 2. С. 71—78.
- Ващенко В.О., Євтушко Т.Л., Британ А.И. Державна геологічна карта України масштабу 1:200 000, аркуші М–35–XXXII (Чернівці), L–35–II (Кимпилунг–Молдовенеск). Карпатська серія. Чернівецька, Івано-Франківська, Тернопільська області України. (Ред. Г.Д. Досин, Ю.М. Веклич). Київ: Міністерство екології та природних ресурсів України, Державна геологічна служба, Національна акціонерна компанія «Надра України», Дочірнє підприємство «Західукргеологія», 2003. 89 с.
- Ващенко В.О., Плотніков А.А., Турчинов І.І., Джердж О.В. Геологічна будова і корисні копалини, аркуш М–35–XXVI (Чортків). Звіт з геологічного довивчення площі масштабу 1 : 200 000 за 2010–2015. Львів, 2015. Фонди ЛГРЕ.
- Ващенко В.О., Плотніков А.А., Турчинов І.І., Джердж О.В. Державна геологічна карта України масштабу 1:200 000, аркуш М–35–XXVI (Чортків). Волино-Подільська серія. Пояснювальна записка. Київ: УкрДГРІ, 2020. (В друці).
- Ващенко В.О., Турчинова С.М., Турчинов І.І., Поліха Г.Г. Державна геологічна карта України масштабу 1:200 000, аркуш М–35–XXV (Івано-Франківськ). Карпатська серія. Пояснювальна записка. (Ред. Г.Д. Досин, Ю.М. Веклич). Київ: Міністерство екології та природних ресурсів України, Державна геологічна служба, Національна акціонерна компанія «Надра України», Дочірнє підприємство «Західукргеологія», УкрДГРІ, 2007. 150 с.
- Ващенко В., Турчинов І., Генералова Л. Геологічні ресурси туризму природного комплексу долини р. Кам'янка (Українські Карпати) — геопарк «Кам'янка». *Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геол.* 2017. Вип. 31. С. 130—159.
- Ващенко В., Турчинов І., Генералова Л. Геопарк «Кам'янка» — таємничі скрижалі природи. *Зелені Карпати*. 2019. № 1—4 (60—63). С. 74—79.
- Вишняков І.Б., Ващенко В.О., Гаврилко Г.А. Природа Коломийсько-Заболотівської русловидної структури. *Геологія і геохімія горючих копалин*. 2000. № 1. С. 1—13.
- Геологічні пам'ятки України: у 4 т. Т. 1. Карпатський регіон. Волино-Поділля (Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька, Чернівецька області). В.П. Безвинний, С.В. Білецький, Д.С. Гурський, О.Б. Бобров, В.П. Брянський, В.О. Ващенко, Б.В. Мацьків, Д.Г. Панов, М.Г. Приходько, за ред. В.І. Калініна, Д.С. Гурського, І.В. Антакової. Київ: ДІА, 2006. 320 с.
- Гейченко М.В. Сучасний стан та проблеми регіональних геологічних досліджень в Україні. *Мінер. ресурси України*. 2012. № 2. С. 3—7.
- Гнилко О.М., Ващенко В.О. Новий погляд на геологічну будову Бориславсько-Покутського та Самбірського покривів Українського Прикарпаття. *Геологія і геохімія горючих копалин*. 2003. № 2. С. 63—75.
- Гнилко О.М., Ващенко В.О. Тростянецькі базальтоїди в структурі Східних флішових Карпат. *Геологія і геохімія горючих копалин*. 2004. № 1. С. 71—78.
- Костенко М.М. Геологічне довивчення раніше закартованих площ та створення Держгеолкарти масштабу 1:200 000 — важливий етап геологічного вивчення надр території України (здобутки і проблеми). *Мінер. ресурси України*. 2018. № 3. С. 3—12.
- Пилипчук О.М., Ващенко В.О., Турчинов І.І. Щодо створення першого в Україні геопарку на базі Національного природного парку «Сколівські Бескиди». *Зб. наук. пр. УкрДГРІ*. 2014. № 3—4. С. 236—262.

Надійшла до редакції 20.06.2020
Прийнята 31.07.2020

REFERENCES

- Andreeva-Grigorovich A.S., Vashchenko V.O., Hnylko O.M., Kulyanda M.Y., Trofimovych N.A., 2008. On the diachronicity of the boundaries of lithostratigraphic subdivisions of Neogene deposits of the Boryslav–Pokutsky and Sambir coverings of the Ukrainian Prykarpattia. In: *Biostratigraphic bases of construction of stratigraphic schemes by the Phanerozoic of Ukraine: Collection of scientific works of the Institute of Geological Sciences of the NAS of Ukraine*. Kyiv, pp. 199–204 (in Ukrainian).
- Andreeva-Grigorovich A.S., Vashchenko V.O., Hnylko O.M., Trofimovych N.A., 2011. Stratigraphy of Neogene deposits of the Ukrainian Carpathians and Precarpathian. *Tektonika i stratygrafia*, iss. 28, pp. 67–77 (in Ukrainian).
- Andreeva-Grigorovich A.S., Hnylko O.M., Vashchenko V.O., Ivanik M.M., Maslun N.V., Hnylko S.R., Lemishko O.D., 2012. Regional stratigraphic scheme of Paleogene sediments of the Ukrainian Carpathians — the basis of effective hydrocarbon exploration. *State, problems and prospects of the oil and gas industry of Ukraine: International Scientific-Practical Conference, Borislav, September 7–9, 2012: collection of abstracts*. Lviv: Lviv Polytechnic Publishing House Lviv, pp. 41–42 (in Ukrainian).
- Vashchenko V.A., Lebedyev A.A., Lebedeva I.M., 1965. Geological map of scale 1 : 50 000, sheets: M–35–122–B; 122–G; 123–B; 135–A, B. Lvov, LGRE Funds (in Russian).
- Vashchenko V.A., Lebedyev A.A., Lebedeva I.M., Myshchenko A.P., 1968. Geological map at a scale of 1 : 50 000, leaves M–35–110–B (Bogorodchany), M–35–122–A (Nadvornaya), M–35–122–B (Lanchin), M–35–122–G (Yablonov), M–35–123–B (Pistyn), M–35–135–A (Kosovo), M–35–135–B (Beregomet). Kiev, LGRE Funds (in Russian).
- Vashchenko V.A., Lebedyev A.A., Ageev V.E., 1973. Geological map of scale 1 : 50 000, sheets: M–35–134–G; 122–G; 135–B; 135–A, B. Lvov, LGRE Funds (in Russian).
- Vashchenko V.A., Ageev V.E., Halenko V.H., 1978. Report on the group of geological survey on a scale of 1 : 50 000 sheets M–35–123–G, –124–A, B, –136–A, B, G, L–35–4–B. Lvov, LGRE Funds (in Russian).
- Vashchenko V.A., Ageev V.E., Shlapinsky V.E., Tsarnenko P.N., Dabaghian N.V., Buzyak I.P., Khilchenko N.M., Scherbak A.A., 1985. Report on group shooting at a scale of 1 : 50 000 of the territory of sheets M–35–133–A, B; M–35–134–A, B, C Ivano-Frankovsk and Transcarpathian regions of the USSR for 1981–1985. Lvov, LGRE Funds (in Russian).
- Vashchenko V.A., Polyanchych YA.I., Turchynov I.I., Brytan A.I. 1992. Geological structure and minerals of middle Transdnistria. Report on group geological survey and geological additional study of the area of scale 1 : 50 000 with general searches conducted in 1987–1992. Lvov, LGRE Funds (in Russian).
- Vashchenko V.O., Yevtushko T.L., Britan A.Y., 1998. Geological structure and minerals of sheets M–35–XXXII (Chernivtsi), L–35–II (Campilung–Moldovanesque). Geological survey report on an area of scale 1:200 000 for 1993–1998. Lviv, LGRE Funds (in Ukrainian).
- Vashchenko V.O., Hnylko O.M., 2001. Geological structure of saline molasses of the Ukrainian Precarpathians (Report on the topic «Additional study of saline molasses of the Pre-Carpathian Depression» for 1999–2001). Lviv, 62 p. LGRE Funds (in Ukrainian).
- Vashchenko V.O., Turchynova S.M., Turchynov I.I., Polikha H.H., 2005. Geological structure and minerals of the territory of sheet M–32–XXV (Ivano-Frankivsk). Geological report for the study of the area of scale 1 : 200 000 for 1999–2005. Lviv, LGRE Funds (in Ukrainian).
- Vashchenko V.O., Andreeva-Grigorovich A.S., Hnylko O.M., Trofimovych N.A., 2009. Lithological-facial analysis of sections of Miocene molasses of Boryslav–Pokut and Sambir structural-facial zones of the Pre-Carpathian Depression in order to modernize the stratigraphic scheme. Lviv, 216 p. LGRE Funds.. (in Ukrainian).
- Vashchenko V.O., Hnylko O.M., 2003a. On the stratigraphy and sedimentological features of Neogene molasses of Boryslav–Pokutsky and Sambir covers of the Ukrainian Prykarpattia. *Geologiya i geokhimiya goruchykh kopalyn*, No. 1, pp. 87–10. (in Ukrainian).
- Vashchenko V.O., Hnylko O.M., 2003b. On the stratigraphy of saline molasses of the Ukrainian Prykarpattia. *Collection of scientific works of the Ukrainian State Geological Exploration Institute*, No. 2, pp. 71–78 (in Ukrainian).
- Vashchenko V.O., Yevtushko T.L., Britan A.Y., 2003. State geological map of Ukraine scale 1:200 000, sheets M–35–XXXII (Chernivtsi), L–35–II (Campilung–Moldovanesque). Carpathian series. Chernivtsi, Ivano-Frankivsk, Ternopil region of Ukraine. (Eds. G.D. Dosyn, Y.M. Veklych). Kyiv: Ministry of Ecology and Natural Resources of Ukraine, State Geological Survey, National Joint–Stock Company «Nadra of Ukraine», Subsidiary «Zakhidukrgeologiya», 89 p. (in Ukrainian).
- Vashchenko V.O., Plotnikov A., Turchynov I.I., Dzherdzh O.V., 2015. Geological structure and minerals of the territory of sheet M–35–XXVI (Chortkiv). Geological report for the study of the area of scale 1 : 200 000 for 2010–2015. Lviv, LGRE Funds (in Ukrainian).
- Vashchenko V.O., Plotnikov A., Turchynov I.I., Dzherdzh O.V., 2020. State geological map of Ukraine scale: 200 000, sheet M–35–XXVI (Chortkiv). Volyn-Podilska series. Explanatory note. Kyiv: UkrDGRI. (In print) (in Ukrainian).

- Vashchenko V.O., Turchynova S.M., Turchynov I.I., Polycha G.G., 2007. State geological map of Ukraine scale 1 : 200 000, sheet M-35-XXV (Ivano-Frankivsk). Carpathian series. Explanatory note. (Eds. G.D. Dosin, Yu.M. Veklych). Kyiv: Ministry of Ecology and Natural Resources of Ukraine, State Geological Survey, National Joint-Stock Company "Nadra of Ukraine", Subsidiary Enterprise «Zakhidukrgeologiya», UkrDGRI, 150 p. (in Ukrainian).
- Vashchenko V., Turchynov I., Heneralova L., 2017. Geological resources of tourism of the natural complex of the valley of the river Kamyanka (Ukrainian Carpathians) — geopark «Kamyanka». *Visnyk Lvivskoho Universitetu. Ser. geol.*, vol. 31, pp. 130–159 (in Ukrainian).
- Vashchenko V., Turchynov I., Heneralova L., 2019. Geopark «Kamyanka» — a mysterious tablet of nature. *Green Carpathians*, No 1–4 (60–63), pp. 74–79 (in Ukrainian).
- Vishnyakov I.B., Vashchenko V.O., Gavrilko G.A. et al., 2000. Nature of Kolomyia-Zabolotivska channel structure. *Geologiya i geokhimiya goruchykh kopalyn*, No. 1, pp.1–3 (in Ukrainian).
- Geological monuments of Ukraine: in 4 vols. Vol. 1. Carpathian region. Volyn-Podillya (Volyn, Zakarpattia, Ivano-Frankivsk, Lviv, Rivne, Ternopil, Khmelnytsky, Chernivtsi regions), 2006. Bezvinny V.P., Biletsky S.V., Gursky D.S., Bobrov O.B., Brynskiy V.P., Vashchenko V.O., Matskiv B.V., Panov D.G., Prykhodko M.G. (Eds. Kalinin, D.S. Gursky, I.V. Antakova). Kyiv: DIA, 320 p. (in Ukrainian).
- Geichenko M.V., 2012. The current state and problems of regional geological research in Ukraine, the current state and problems of regional geological research in Ukraine. *Mineralni resursy Ukrainy*, No. 2, pp. 3–7 (in Ukrainian).
- Hnylko O.M., Vashchenko V.O., 2003. A new look at the geological structure of Boryslav-Pokutsky and Sambir covers of the Ukrainian Prykarpattia. *Geologiya i geokhimiya goruchykh kopalyn*, No. 2, pp. 63–75 (in Ukrainian).
- Hnylko O.M., Vashchenko V.O., 2004. Trostyanets basaltoids in the structure of the Eastern flysch Carpathians. *Geologiya i geokhimiya goruchykh kopalyn*, No. 1, pp. 71–78 (in Ukrainian).
- Kostenko M.M., 2018. Geological study of previously mapped areas and creation of the State Geographic Map of scale 1 : 200 000 — an important stage of geological study of the subsoil of the territory of Ukraine (achievements and problems). *Mineralni resursy Ukrainy*, No. 3, pp. 3–12 (in Ukrainian).
- Pylypchuk O.M., Vashchenko V.O., Turchynov I.I., 2014. Regarding the creation of the first geopark in Ukraine on the basis of the National Nature Park «Skolivski Bezkydy». *Collection of scientific works of the Ukrainian State Geological Exploration Institute*, No. 3–4, pp. 236–262 (in Ukrainian).

Received 20.06.2020

Accepted 31.07.2020

M.M. Pavlun, L.V. Heneralova

Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine,

E-mail: mykola.pavlun@gmail.com, heneralova.larisa@gmail.com

CLASSICAL IDENTIFICATION OF CAUSAL-CONSEQUENTIAL RELATIONSHIPS
OF APPLIED GEOLOGICAL SURVEYS AND THE LATEST SCIENTIFIC IDEOLOGEMES
(in memory of Vitaly Opanasovych Vashchenko)

Vitalii Opanasovych Vashchenko belongs to the cohort of geologists-practitioners, who are distinguished by versatile geological and general educational knowledge, broad outlook, outstanding organizational skills, good physical training, talent of a journalist and writer, detective thinking. Vitaliy Opanasovych, the head of the Geological Survey Party of the Lviv Geological Exploration Expedition of Zakhidukrgeologiya State Enterprise, directed all abilities to the creation and description of geological maps of various scales for the Carpathian and Volyn-Podilsky regions of Western Ukraine. V.O. Vashchenko played a significant role in creating a number of maps of the new series of the State Geological Map—200. All the activities of Vitaliy Opanasovych are aimed at increasing the glory of geological science in Ukraine. In collaboration with famous scientists and practitioners V.O. Vashchenko found geological indicators of the geodynamic conditions of structural-facies units, the material-spatial analysis of which made it possible to state unequivocally that the Carpathian folded structure is distinguished by a pronounced covering structure. He devoted a lot of efforts to the study of geological monuments of Ukraine, and he is one of the co-authors of this multivolume edition. From 1961 until his last days V.O. Vashchenko devoted his entire life to geological surveying, the creation of geological maps that served as a reliable basis for the discovery of deposits and determined the direction of development of the exploration industry. Among the numerous awards and distinctions of Vitaliy Opanasovich Vashchenko: the medal named after V.I. Luchytsky, the title of «Honorary Explorer of Ukraine», Honorary Diploma of the State Geological Survey, Gold Badge and Medal «For Merit» of the Union of Geologists of Ukraine, Honorary Diploma of the Verkhovna Rada of Ukraine. The main feature of his geological life is the unconditional authority and respect of colleagues and friends.

Keywords: Vitaliy Vashchenko; geologists-practitioners; geological maps; geological survey; Carpathian folded structure.